

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

пр. Перемоги, 10, м. Київ, 01135, тел. (044) 481-32-21, факс (044) 481-47-96
E-mail: mon@mon.gov.ua, код ЄДРПОУ 38621185

**Керівникам департаментів (управлінь)
освіти і науки обласних, Київської
міської державних (військово-
цивільних) адміністрацій**

**Керівникам закладів освіти, наукових
установ, підприємств, що перебувають у
сфері управління МОН**

Державній службі якості освіти

**Національній комісії зі стандартів
державної мови**

Про надання інформації щодо
окремих питань мобілізаційної
підготовки, мобілізації та призову

До Міністерства освіти і науки України (далі – МОН) надходять звернення керівників і працівників закладів освіти та наукових установ, здобувачів освіти щодо окремих питань мобілізаційної підготовки, мобілізації та призову.

МОН у межах компетенції повідомляє:

Статтею 1 Указу Президента України від 24 лютого 2022 року №64/2022 «Про введення воєнного стану в Україні» (далі – Указ), затвердженим Законом України від 24 лютого 2022 року №2102-ІХ «Про затвердження Указу Президента України «Про введення воєнного стану в Україні», в Україні введено воєнний стан із 05 години 30 хвилин 24 лютого 2022 року строком на 30 діб.

Статтею 3 Указу зазначено, що у зв'язку із введенням в Україні воєнного стану тимчасово, на період дії правового режиму воєнного стану, можуть обмежуватися конституційні права та свободи людини, громадянина, передбачені статтями 30-34, 38, 39, 41-44, 53 Конституції України, а також вводиться тимчасові обмеження прав і законних інтересів юридичних осіб у межах і обсязі, що необхідні для забезпечення можливості запровадження та здійснення заходів правового режиму воєнного стану, які передбачені частиною першою статті 8 Закону України «Про правовий режим воєнного

МОН № 1/3436-22 від 12.03.2022

Підписав: Шкарлет Сергій Миколайович

Сертифікат: 58E2D9E7F900307B04000000F1702F00E3E4A000

Дійсний: з 17.02.2022 13:05:03 по 17.02.2024 13:05:03

Зміст статті 23 Закону України «Про мобілізаційну підготовку та мобілізацію» (далі – Закон) свідчить:

- не підлягають призову на військову службу під час мобілізації військовозобов'язані, зокрема заброньовані на період мобілізації та на воєнний час за органами державної влади, іншими державними органами, органами місцевого самоврядування, а також за підприємствами, установами та організаціями в порядку, встановленому Кабінетом Міністрів України;
- жінки та чоловіки, на утриманні яких перебувають троє й більше дітей віком до 18 років (такі жінки та чоловіки можуть бути призвані на військову службу в разі особистої згоди та тільки за місцем проживання);
- жінки та чоловіки, які самостійно виховують дитину (дітей) віком до 18 років (такі особи можуть бути призвані на військову службу в разі особистої згоди та тільки за місцем проживання);
- усиновителі, опікуни, піклувальники, прийомні батьки, батьки-вихователі, на утриманні яких перебувають діти-сироти або діти віком до 18 років, позбавлені батьківського піклування (такі особи можуть бути призвані на військову службу у разі особистої згоди та тільки за місцем проживання);
- призову на військову службу під час мобілізації не підлягають також здобувачі фахової передвищої та вищої освіти, асистенти-стажисти, аспіранти та докторанти, які навчаються за денною або дуальною формами здобуття освіти; наукові та науково-педагогічні працівники закладів вищої та фахової передвищої освіти, наукових установ і організацій, які мають вчене звання та/або науковий ступінь, педагогічні працівники закладів загальної середньої освіти, за умови що вони працюють в закладах вищої чи фахової передвищої освіти, наукових установах і організаціях, закладах загальної середньої освіти за основним місцем роботи не менш як на 0,75 ставки.

Відповідно до частини першої статті 25 Закону, бронюванню підлягають військовозобов'язані, які працюють в органах державної влади, інших державних органах, органах місцевого самоврядування та на підприємствах, в установах і організаціях, яким встановлено мобілізаційні завдання (замовлення), у разі, якщо це необхідно для забезпечення функціонування зазначених органів і виконання мобілізаційних завдань (замовлень). Такі військовозобов'язані не підлягають прийняттю на службу у військовому резерві.

Зазначаємо, що окремі роз'яснення з питань бронювання військовозобов'язаних галузі освіти та науки наведені в листі Міністерства освіти і науки України № 1/3393-22 від 09.03.2022.

Водночас, згідно абзацу першого статті 22 Закону, громадяни зобов'язані з'являтися за викликом до територіального центру комплектування та

соціальної підтримки (військовозобов'язані, резервісти Служби безпеки України – за викликом Центрального управління або регіонального органу Служби безпеки України, військовозобов'язані, резервісти Служби зовнішньої розвідки України – за викликом Служби зовнішньої розвідки України) для взяття на військовий облік військовозобов'язаних або резервістів, визначення їх призначення на особливий період.

Системний аналіз змісту статей 22 та 25 Закону дозволяє зробити висновок, що обов'язок з'являтися за викликом до територіального центру комплектування та соціальної підтримки поширюється на всіх громадян, зокрема й на тих військовозобов'язаних, які мають бронювання.

Відповідно до частини першої статті 15 Закону України «Про військовий обов'язок і військову службу», на строкову військову службу призиваються придатні для цього за станом здоров'я громадяни України чоловічої статі, яким до дня відправлення у військові частини виповнилося 18 років, а також старші особи, які не досягли 27-річного віку та не мають права на звільнення або відстрочку від призову на строкову військову службу (далі – громадяни призовного віку).

Згідно частини другої статті 22 Закону, громадяни, які перебувають у запасі та не призвані на військову службу (або не залучені до виконання обов'язків щодо мобілізації за посадами, передбаченими штатами воєнного часу), під час мобілізації можуть бути залучені до виконання робіт, які мають оборонний характер.

Згідно частини третьої статті 22 Закону, під час мобілізації громадяни зобов'язані з'явитися до військових частин або на збірні пункти територіального центру комплектування та соціальної підтримки у строки, зазначені в отриманих ними документах (мобілізаційних розпорядженнях, повістках керівників територіальних центрів комплектування та соціальної підтримки), або у строки, визначені командирами військових частин (військовозобов'язані, резервісти Служби безпеки України – за викликом керівників органів, в яких вони перебувають на військовому обліку, військовозобов'язані, резервісти Служби зовнішньої розвідки України – за викликом керівників відповідних підрозділів Служби зовнішньої розвідки України, військовозобов'язані Оперативно-рятувальної служби цивільного захисту – за викликом керівників відповідних органів управління центрального органу виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері цивільного захисту).

Обов'язки підприємств, установ і організацій щодо мобілізаційної підготовки та мобілізації встановлені у статті 21 Закону.

Повноваження центральних органів виконавчої влади (окрім Мінекономіки та Міноборони) та інших державних органів визначені у статті 15 Закону. Виходячи із змісту статті 15, центральні органи виконавчої влади (зокрема й МОН) та інші державні органи:

- розробляють мобілізаційні плани, довготермінові та річні програми мобілізаційної підготовки у відповідних сферах управління та галузях національної економіки;

- здійснюють методологічне, методичне та наукове забезпечення мобілізаційної підготовки та мобілізації у відповідній сфері управління та галузі національної економіки;
- планують, організовують і контролюють мобілізаційну підготовку у відповідній сфері управління, галузі національної економіки та здійснюють заходи щодо переведення її на функціонування в умовах особливого періоду;
- здійснюють заходи щодо забезпечення виконання мобілізаційних планів, довготермінових і річних програм мобілізаційної підготовки у відповідній сфері управління та галузі національної економіки;
- доводять (встановлюють) мобілізаційні завдання (замовлення) до підприємств, установ і організацій, що належать до сфери їх управління або залучаються ними до виконання мобілізаційних завдань (замовлень);
- організовують під час мобілізації здійснення комплексу заходів щодо переведення підприємств, установ і організацій, що належать до сфери їх управління, на роботу в умовах особливого періоду;
- забезпечують виконання законів України та інших нормативно-правових актів із питань мобілізаційної підготовки та мобілізації;
- взаємодіють із центральними та місцевими органами виконавчої влади, іншими державними органами, органами місцевого самоврядування з питань мобілізаційної підготовки та мобілізації, отримують від них в установленому законодавством порядку інформацію, документи та матеріали, необхідні для виконання мобілізаційних завдань (замовлень).

Відповідно до частини першої статті 26 Закону, відповідальність за організацію мобілізаційної підготовки та стан мобілізаційної готовності органів державної влади, інших державних органів, органів місцевого самоврядування, адміністративно-територіальних одиниць і населених пунктів, Збройних Сил України, інших військових формувань, Оперативно-рятувальної служби цивільного захисту та підприємств, установ і організацій покладається на відповідних керівників.

МОН наголошує на необхідності неухильно дотримуватися законодавства у сфері мобілізаційної підготовки та мобілізації.

З повагою

Міністр

Сергій ШКАРЛЕТ